

Interview met Jan BULA,
afgenomen in september 1999 in Breda.

Jan BULA werd geboren op 22 februari 1915 in Katowice Dąbie. Moeder: Agnieszka Gorczyńska; vader: Teodor.

Jan Bula: Op 4 november 1937 werd ik ingedeeld bij de luchtmacht in Świecie nad Wisłą. Het was een opleiding tot vliegtuigmonteur. Omdat ik chauffeur was, werden alle technici aan de luchtmacht toegewezen. De wervingsperiode was zwaar, gedisciplineerd, en er was zelfs geen gelegenheid, geen enkele kans, om een brief aan mijn verloofde te schrijven. Een van de sergeanten zei vanaf de eerste dag dat we tijdens de wervingsperiode niet eens de kans zouden krijgen om een "kapucijnaap" te schudden. Dat zei hij! En wat bleek? Dat gebeurde ook! De volgende ochtend werd ik meteen wakker gemaakt. Meteen de volgende dag ging ik naar de kapper. De dag erna kwam de sergeant naar me toe; ik weet niet wat hij in me zag, en vroeg: "Welk beroep?" Ik antwoordde: chauffeur. "Je bent gekozen tot zaalcommandant," zei de sergeant. Ik werd ter plekke zaalcommandant. Ik wist niet wat het was, wat een zaalcommandant inhield. Ik wist helemaal niets; ik had dertig mensen in de zaal en ik was de commandant. Maar ik was opgegroeid in een gedisciplineerd gezin, ik was echt gedisciplineerd, ik wilde orde. Want het leger was anders. Ik was streng wat discipline betreft. Deze positie paste niet echt bij me. De onderofficier vertelde me waar ik extra op moest letten. De kleren moesten netjes opgemaakt zijn voor het slapengaan. Dat was niet goed, en dat merkte ik. Het bed was niet opgemaakt, en dat merkte ik ook. En ik maakte vijanden. Er was een slager uit Dąbrowa Górnicza. Hij vond het niet leuk, iets 'kwetsde' hem dat ik die aanpassingen deed. Op een keer, toen hij zo boos was, gooide hij een kruk naar me, terwijl ik aan tafel zat namen op te schrijven. Toen hij die kruk tegen de kledingkast gooide, sloeg hij er een gat in. Met die kruk! Hij wilde hem naar me gooien! Er waren allerlei situaties in het leger. Ik wilde niet langer in die functie blijven. Ik was nog ongeveer twee maanden afdelingscommandant. De training ging door. De discipline was erg streng. Drie keer per dag moesten we de gang schoonmaken met zaagsel op onze knieën. De soldaten zeiden altijd dat het mijn schuld was. Maar ik had een korporaal boven me, en later kwamen er instructeurs. Ik wilde geen afdelingscommandant meer zijn. Ik vroeg om vervanging. Mijn superieuren zeiden dat ze dat zouden doen. Op 4 november ging ik in dienst bij het leger en met Kerstmis kregen we verlof. Ik moet ook vermelden dat we zes weken lang voetbalden, en een van de onderofficieren die in de stad woonde, haalde ons drieën weg zonder zelfs maar de eed af te leggen. Hij wilde dat er in de stad gevoetbald werd. Ik vraag me af: waar, hoe, wat?